

Kto ty jesteś?

Miesięcznik dla dzieci
nr 1 (51)
styczeń 2025

POLAK MAŁY

9 786177 234837

Drodzy!

Nie wiemy, w którym momencie trafi do Was ten numer, ale wiedzcie, że myśłami i sercem jesteśmy z każdym i każdą z Was. Czasy są trudne i niespokojne. Na pewno przeżywacie dużo trudnych emocji. Wierzmy, że macie wsparcie w waszych rodzinach i macie z kim porozmawiać o swoich przemyśleniach i obawach. Mamy nadzieję, że ten numer pozwoli Wam miło spędzić czas i oderwać się od bieżących wydarzeń.

Redakcja Kuriera Galicyjskiego

WITAJCIE W 2025 ROKU!

2025

Kochani, to nasze pierwsze spotkanie w kolejnym miesiącu. A jest to styczeń. Styczeń jest pierwszym miesiącem roku i swoją nazwę zawdzięcza „stykaniu” się starego, odchodzącego roku z nowym, który nadchodzi o północy 31 grudnia.

Styczeń nowy rok zaczyna,
w lutym bywa sroga zima.

Marzec to kapryśny pan,
no a Kwiecień jest jak kram.

Maj rozkwieca wszystkie łąki,
czerwiec wypuszcza biedronki.

Lipiec, sierpień moc atrakcji,
bo to przecież czas wakacji!

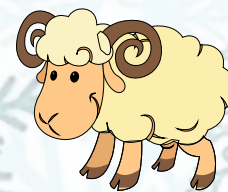
Wrzesień dzwonkiem dzwoni,
październik z listkami się goni,

w listopadzie szybko zapada mrok,
no a grudzień kończy rok!

Agata Dziechciarczyk

**Co to za pierzyna była,
co świat biało otuliła?**

Mądrość ludowa

Na Nowy Rok przybyło dnia na barani skok.

W styczniu śnieg białym puchem pokrywa domy, ulice, ogrody, parki, pola i lasy. Czasami tylko trochę prószy, a niekiedy śnieżne płatki sypią się bardzo gęsto, powodując śnieżycę. A jak wiatr się rozhula i silniej powieje, to zamieni śnieżycę w zadymkę śnieżną. Za czasów mojej młodości, młodości waszych dziadków, opady śniegu bywały tak obfite, że drzewa uginały się pod jego ciężarem. Styczeń zawsze był miesiącem śnieżnym i mroźnym. Podczas dużych mrozów wiatr unosił sypki śnieg i tworzyły się ogromne zaspas. Powstawała śnieżna pokrywa, która aż do wiosny otulała ziemię.

Zima w lesie

Las się zatulił w puszyste futro,
Jak biały niedźwiedź chce zimę przeżyć.
Spod śniegu płowe sarenki z trudem
mech wygrzebują, szukają jeżyn.
Zając przycupnął, patrzy z gęstwiny.
Strzyżyk wiewiórkę woła: „Czek, czyk”.
Na miękkich łapach lis się przemyka
i truchtem bury przebiega dzik.
Z głębin lasu słychać dziecięta,
Co pracowicie wciąż gospodarzy.
Ścieżką cichutko na wąskich płozach
suną narciarze.

Maria Czerkawska

Od kilku lat zimy są łagodniejsze i mniej śnieżne. Nie wiem, jak będzie w tym roku, ale radzę przygotować sanki i narty, zapasowe rękawiczki, czapki i szaliki. I korzystać z każdej okazji do zabaw ze śniegiem. Pamiętajcie, że najdłuższa noc to już grudniowa przeszłość. Dzień „jasny” będzie się wydłużał.

Nie z każdej chmury spada deszcz

Chmura to po prostu mnóstwo małych i lekkich kropelek wody, które wiszą wysoko w powietrzu, jedna obok drugiej.

Ojoj! Ktoś powie: ile można mówić, pisać, malować i dyskutować o chmurach! Przecież o chmurach dyskutowujemy o każdej porze roku! Wierzę, że każdy z Was opanował podstawową wiedzę o chmurach:

A jaka jest historia chmur w okresie zimowym? Kiedy wewnątrz chmury jest bardzo zimno, wtedy

drobinki wody zamarzają i zmieniają się w małe kryształki lodu, podobne do płytek albo blaszek. Każdy z nich ma 6 rogów, do których przyczepiają się drobiny pary wodnej. Czyli kryształkom w ten sposób wyrastają ramiona, a na nich – gałązki.

Śnieżynki

Lecą płatki z nieba,
Lecą wciąż bez końca
Każda inna, każda piękna
Iskrzą się do słońca.

Lecą z nieba gwiazdki,
Wesołe śnieżynki
Różne wzory, jeden kolor,
Śmieją się im minki.

Białe, bielusińkie
Z przędzy srebrną nitką
Mróz czaruje swoim chłodem
Ich postać niezwykłą.

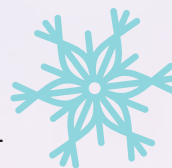
Lecą białe płatki,
Zwiewne niczym puch
Wirują jak w tańcu
Wiatr je wprawia w ruch.

Gdy na twojej dłoni
Na moment przystaną,
Przeminą, roztopią
Kropelką się staną.

Ulotne jak chwile,
Jak bańki mydlane
Śnieżynki – gwiazdeczki
Są zaczarowane.

Jeśli chcesz zatrzymać
Ten magiczny czas
Do zrobienia śnieżynek
Dziś zapraszam Was.

Agata Dziechciarczyk

Tak powstają płatki śniegu nazywane teraz przez nas gwiazdkami lub śnieżynkami. Spróbujcie przyjrzeć się pojedynczym gwiazdkom i przekonać się, że chociaż każda śnieżynka ma sześć ramion, to jednak wzór każda z nich ma inny!

Szron

Jak pięknie zrobiło się dziś!
Park pełen jest białych koronek:
każda gałązka, zeschnięty liść
są przystrojone białym szronem,
– Skąd wziął się szron ten?
Czy wiesz?
– Nie...
– To rzecz zwyczajna jest i prosta:
bielutką niby mleko mgłą
zaskoczył mróz.

I tak szron powstał.
Tak zanim noc się stała dniem,
mróz mgłą przemienił w szron po troszku...
No, teraz wiesz już wszystko.
– Wiem!
ten piękny szron
to jest
mgła w proszku!

Jerzy Ficowski

Czy wiesz, że...

– Podczas dużych mrozów śnieg jest drobny, puszysty i lekki. Chodząc po nim, słyszymy, jak skrzypi pod nogami.

– Z nadejściem ocieplenia kryształki lodu – płatki śniegu – śnieżynki lekko się topią i łączą ze sobą, tworząc duże płaty lepkiego

śniegu. Im powietrze jest cieplejsze, tym płatki śniegu są większe, grubsze i cięższe.

Trzej Królowie jadą

„O mili Królowie,
skądżeście tu przyszli?
O, z dalekich krain
my za gwiazdą wyszli.
By zobaczyć Maleńkiego
Jezusa narodzonego tu
w stajence biednej”.
(Słowa kolędy)

Uroczystość Objawienia Pańskiego znana pod nazwą Trzech Króli obchodzona jest 6 stycznia.

Czy wiesz, że...

– Kim byli Mędrcy i skąd przybyli do Betlejem?

„Ewangelista Mateusz pisze o Mędrcach ze Wschodu składających hołd Jezusowi. Tradycja chrześcijańska każe widzieć w nich Królów i to trzech, opierając się na liczbie złożonych darów. Głęboka myśl. Bożej Dziecinie, Królowi Najpotężniejszemu, ale i Najpokorniejszemu oddaje cześć

wielbiący Boga świat uosobiony w Przybyszach ze Wschodu. Tylko pyszni i zarozumiali nie śpieszą z pokłonem, wydaje im się, że mogą siłą usunąć Boga z życia ludzkiego. Taką postawę prezentuje król Herod”.

według ks. Włodzimierza Kwietniewskiego

– W święto Objawienia Pańskiego figurki pasterzy zastępują w szopkach figurki Mędrców z koronami na głowach, z darami w rękach wyciągniętych w stronę żłóbka z Dzieciątkiem Jezus.

Wiersz dla dzieci o mędrcach

Przybyli mędrcy
plackiem padli
złożyli dary
odjechali
wół miał pretensje:
powinni zaraz wziąć Jezusa
ukryć
ratować Go przed wrogiem

przed panem diabłem i Herodem
Kasprze Melchiorze Baltazarze
wół dyskutował tupał szurał
puknij się w głowę rzekł osiołek
bo przecież Matka Boska czuwa

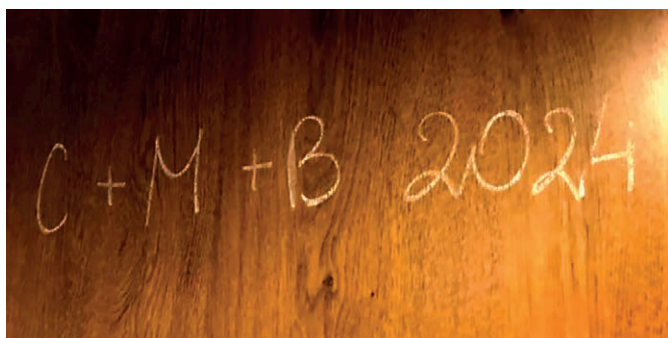
Jan Twardowski
„Noc Szczęśliwego Rozwiązania”,
Poznań 1995, str. 7

W tym dniu w kościołach święci się kre-
dę, którą oznaczane są drzwi domów. Pisze
się na nich: „K + M + B” i cyfry roku bieżą-
cego. Być może spotkaliście się z zapisem
w wersji łacińskiej: „C+M+B”, czyli „Christus

mansionem benedictat”, które oznacza „Niech
Chrystus błogostawi (ten) dom”.

Oba te zapisy są poprawne i pokazują, że
mieszkańcy tego domu są osobami wierzący-
mi, które uznają Jezusa za swego Zbawiciela.

A teraz zaczyna się karnawał. Jak niegdyś mówiono – „czas zabaw”.

Z Nowym Rokiem szedł karnawał,
przebieraniem się zabawiał.
W instrumenty przebrał drzewa,
wiatr w gałęziach pieśni śpiewał.

Przebrał dzieci, spójrzcie sami,
są Indianie z piratami
i serpentyn widać zwoje,
są krasnale, są kowboje.

Jest biedronka z muchomorkiem,
przyszli także Bolek z Lolkiem,
sznur koralu ma cyganka,
w stroju z frędzli jest Indianka.

I balony lecą w górę,
ktoś czerwony ma kapturek,
jest karnawał, dzieci tańczą,
gra muzyka przebierańcom.

Czy wiesz co znaczy słowo „karnawał”?

Słowo to może pochodzić od łacińskiego „carne vale”, czyli „żegnać mięso”. Okres zabaw i obżarstwa poprzedzał od dawien dawna czas postu i odmawiania sobie tłustych pokarmów. Druga hipoteza mówi, że w antycznej Grecji, a potem

IZYDA

w dawnym Rzymie obchodzono huczne święta ku czci Izidy i Dionizosa.

Wóz uczestniczący w takim przemarszu zwał się „carrus navalis”, co może być źródłem dla karnawału. Ten zwyczaj zakorzenił się wśród ludności, a później rozprzestrze-

nił po całej Europie. Do Polski przybył z Włoch lub Francji.

W polskiej tradycji okres między świętem Trzech Króli a roz-

poczynającą Wielki Post Środą Popielcową nazywano zapustami. Tradycje greckie i rzymskie stały się zwyczajami chrześcijańskimi, dlatego zapustowe szaleństwo wiązało się między innymi ze śpiewaniem kolęd aż do święta Matki Boskiej Gromnicznej, czyli do początku lutego.

polregio.pl

RZEŻBA DIONIZOSA

21 stycznia Dzień Babci
22 stycznia Dzień Dziadka

Bajka (ale czy na pewno bajka?) o Babci i Dziadku (fragmenty)

(...)

Wczesnym popołudniem Kasia i Paweł przyjechali do domu dziadków. Babcia Jazdia i dziadek Stanisław przywitani ich serdecznym uśmiechem, uściskiem oraz ciepłą herbatą podaną w kolorowych kubkach. Dziadkowie wiedzieli, że ten dzień będzie wyjątkowy. Po wspólnym obiedzie pani Jazdia wyjęła stary, zakurzony kufer, który stał w kącie salonu. Dzieci nie mogły się doczekać, aby go otworzyć.

(...)

Dzieci były zachwycone i zaciekawione tym, co widziały. Wraz z dziadkami rozpoczęły wspólną podróż w czasie, przeglądając stare fotografie i czytając listy. Dziadek Stanisław opowiedział im o przygodach, jakie przeżył jako młody chłopiec. Wnuki usłyszały wiele historii o dawnych psach dziadka, o pierwszym rowerze i o zabawach na podwórku. Dzięki tym opowieściom dzieci poczuły, że są częścią długiej historii rodziny, a ich przodkowie mieli wiele niesamowitych przeżyć i doświadczeń.

Każda fotografia znaleziona w kufrze była jak okno do innej epoki, przedstawiające życie ich rodziców i dziadków w zupełnie innym czasie. Dzieci oglądały zdjęcia z dawnych wakacji na plaży, które ukazywały uśmiechnięte twarze rodziny bawiącej się na piasku. Na innych fotografiach zobaczyły swoich przodków w strojach z lat 70., tańczących na przyjęciach weselnych. Widok starych domów, w których dorastali dziadkowie, wywołał u nich zachwyt nad zmianami, jakie dokonały się przez lata w ich miasteczku.

Najbardziej emocjonującym momentem było odkrycie starej, popękanej mapy, na której były zaznaczone miejsca, które dziadkowie odwiedzili w całym swoim życiu. Dziadek opowiedział im o niezwykłych przygodach w egzotycznych krajach, o zapierających dech w piersiach widokach i fascynujących ludziach, których spotkali. Babcia zaś zrelacjonowała historie o lokalnych potrawach i zwyczajach, które poznali.

Zachwyceni tymi opowieściami, Kasia i Paweł z pomocą dziadków, zaczęli planować swoje własne podróże. Każdy z nich trzymał w rękach kolorowy flamaster, zaznaczając marzenia i cele na mapie. Kasia zakreśliła miejsca, które chciała odwiedzić, a Paweł, pełen zapału, planował trasę ich pierwszej wspólnej wyprawy. W pokoju uniósł się duch przygody i wspólnych marzeń, a stara mapa stała się mostem łączącym pokolenia.

(...)

<https://bajkowaplaneta.pl>

W dzisiejszych, bardzo trudnych czasach – czasach wojennych, kiedy wasi Dziadkowie nie zawsze są obok – na pewno tęsknicie za nimi. Wspominając każdą wspólnie spędzoną chwilę u Dziadków, ze łąką w oku wpatrujecie się w zdjęcia zabrane przed wyjazdem, w kartki z życzeniami okazijnymi. Dzisiaj, w epoce Internetu i łączy komórkowych odzwyczajamy się od pisania listów na kartkach papieru. A szkoda! Komórkę można zgubić, Internet stracić, a zdjęcie, laurka czy list pozostaną w archiwum rodzinnym jako potwierdzenie posiadania wspaniałej Rodziny.

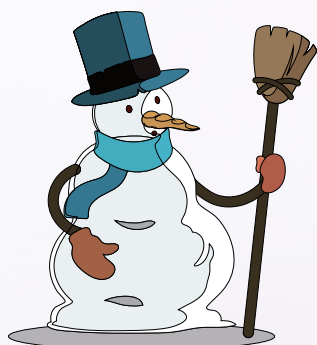

18 stycznia – Światowy Dzień Bałwanka

Nie ma włosów, ma czapkę,
zamiast oczu dwa węgielki,
w miejscu nosa marcheweczkę,
którą skubią mu wróbelki.
Zamiast rączek ma patyki,
szal na szyi kolorowy,
białe palto na guziki,

to już cały strój zimowy.
Dzieci z kul go ulepiły,
kiedy sypał śnieg od rana.
Teraz będą się bawiły,
mają sanki dla bałwana.

Irena Ejsmond

Pismo jest redagowane przez zespół „Kuriera Galicyjskiego”.

Adres do korespondencji: Kurier Galicyjski – Kto ty jesteś?

Lwów 79057, Ukraina, Львів 79057

ul. Melnyka 22/3, вул. Мельника 22/3

telefon redakcji: +38 0980712564

e-mail: nowykuriergalicyjski@gmail.com

Wydawca Stowarzyszenie „Kurier Galicyjski”.

Видавця ГО „Кур’єр Галиційський”.

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія KB № 24707-14647 P

видане Державною Реєстраційною Службою України 17.02.2021 р.

Świadectwo rejestracji: seria KW nr 24707-14647 R wydane przez

Państwową Rejestracyjną Służbę Ukrainy 17.02.2021.

Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Stowarzyszenia „Kurier Galicyjski”.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za Granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów

Projekt „Profesjonalne media na Ukrainie 2023-2025” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Utwór jest objęty licencją Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Reprinty i inne prawa zastrzeżone na rzecz „Kuriera Galicyjskiego”. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, a od 1 lipca 2024 roku Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zgodnie z zapisami umowy Polacy i Polki za granicą w 2023 roku. Złóżkę się na stronie wykorzystując adres, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o roszczeniach praw.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora (autorów) i nie może być identyfikowana z oficjalną pozycją Ministerstwa Zakorodnonnih Spraw Polycji

Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw – Stowarzyszenie „Kurier Galicyjski”.

Drukarnia TOB „Прес Медіа Сервіс”, Lwów, ul. Koszycia 7/29

